

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-4.054.26.2025.WP
Warszawa, 14 października 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 11847 z dnia 25 sierpnia 2025 r. Poseł na Sejm RP Pani Małgorzaty Niemczyk w sprawie nielegalnego grodzenia dostępu do jezior i braku egzekwowania obowiązujących przepisów, przedstawiam poniżej stanowisko w sprawie.

Na wstępie dziękuję Pani Poseł za zainteresowanie tym ważnym społecznie tematem i pragnę podkreślić, że w naszym kraju każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych oraz wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz na zasadach określonych w przepisach odrębnych – amatorskiego połowu ryb.

Kwestia grodzenia lub zakazywania przechodzenia wzdłuż linii brzegu w odległości mniejszej niż 1,5 m jest uregulowana przepisem art. 232 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960). Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że przepis ten ma zastosowanie wyłącznie do wód publicznych, tj. stanowiących własność Skarbu Państwa lub samorządów terytorialnych.

Podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 24 maja 2007 r., sygn. akt III SA/Po 325/07, „właściciel nieruchomości przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany zapewnić każdemu dostęp do wody w zakresie umożliwiającym powszechne z niej korzystanie. Przechodzenie przez nieruchomość stanowi więc obciążenie właściciela nieruchomości, które musi on tolerować, a umożliwienie dostępu do wód publicznych w zakresie pozwalającym na powszechne z niej korzystanie jest jego prawnym obowiązkiem, wynikającym bezpośrednio z przepisów prawa. Obszar przyległy bowiem bezpośrednio do powierzchniowych wód publicznych obciążony jest powszechną dostępnością, która musi być znoszona przez właściciela”.

Warto jednak zwrócić uwagę, że wbrew ogólnemu przekonaniu, zakaz grodzenia nie jest tożsamy z zapewnieniem dostępu do wód publicznych. Zapewnienie dostępu do wód publicznych (należących do Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego) jest materia art. 233 ust. 2 ustawy – Prawo wodne. Zgodnie z jego treścią, właściciel nieruchomości przyległej do wód publicznych jest obowiązany zapewnić dostęp do wody w sposób umożliwiający powszechne korzystanie, ale udostępnienie gruntów lub ich części, umożliwiających dostęp do wód, następuje w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez właściwy organ samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta). Właścicielowi gruntu przysługuje w takim przypadku odszkodowanie

z budżetu gminy. Tym samym, według istniejącego stanu prawnego, obowiązujące przepisy regulują tę kwestię, jednak z uwagi na ich ingerencję we własność prywatną, ich stosowanie musi wynikać z rzeczywistych potrzeb ludności (w szczególności lokalnej wspólnoty), dlatego organem decyzyjnym w sprawie są gminne organy samorządowe reprezentujące interes wspólnoty.

Odnosząc się do pytania kto odpowiada za kontrolę przestrzegania i egzekucję istniejących przepisów, uprzejmie informuję, że organami właściwymi do przeprowadzenia kontroli w tym zakresie są właściwe organy PGW Wody Polskie. Ponadto, z przepisów ustawy Prawo wodne wynika, że kto grodzi nieruchomości przyległe do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych lub do brzegu wód morskich lub morza terytorialnego, w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, lub zakazuje albo uniemożliwia przechodzenie przez ten obszar, podlega karze grzywny, której wysokość wynosi od 1000 zł do 7500 zł. Tym samym nieprzebrzezanie przepisów w zakresie grodzenia jest wykroczeniem.

Z uwagi na podstawę prawną ww. zakazu, a także delikt z jakim jest on związany, należy zaznaczyć, że w sprawach o wykroczenia orzeka sąd, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z art. 479 ustawy Prawo wodne orzekanie w sprawach o ten czyn następuje na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2024 r. poz. 977 i 1544 oraz z 2025 r. poz. 620 i 621). Z kolei w postępowaniu mandatowym kary za przedmiotowe wykroczenie są wymierzane przez funkcjonariuszy Policji.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez jednostkę podległą, PGW Wody Polskie reaguje na każde zgłoszenie i dokonuje ich weryfikacji. Następnie, adekwatnie do stwierdzonego stanu faktycznego, są podejmowane działania mające na celu wyeliminowanie działań prowadzonych niezgodnie z przepisami ustawy – Prawo wodne. W niektórych przypadkach wystarczy zwrócenie uwagi na naruszenie i właściciel nieruchomości podejmuje odpowiednie działania, a czasami są wymagane działania zmierzające do ukarania sprawcy grzywną w formie mandatu karnego.

W odniesieniu do pytania o samowole budowlane, uprzejmie informuję, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez jednostkę podległą, PGW Wody Polskie nie posiada informacji na temat samowoli budowlanych, tj. obiektów budowlanych wykonanych lub wykonywanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418).

Z informacji przekazanych przez jednostkę podległą wynika, że kwestia przestrzegania zakazu grodzenia jest stałym elementem działań kontrolnych realizowanych w toku kontroli gospodarowania wodami przez regionalne zarządy gospodarki wodnej PGW Wody Polskie oraz działań pozakontrolnych. W latach 2021-2024 przeprowadzono w tym zakresie łącznie 106 kontroli gospodarowania wodami, w ramach których w 88 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące podjęciem działań mających na celu ich likwidację (tabela poniżej).

Kontrole dotyczące grodzień		
Rok	Liczba kontroli	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
2021	15	10
2022	16	12
2023	27	25
2024	48	41
Razem	106	88

W zakresie dotyczącym pomostów i przystani informuję, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez PGW Wody Polskie, w kwietniu 2023 r. jednostka podległa podjęła działania związane z identyfikacją oraz inwentaryzacją pomostów i przystani zlokalizowanych na wodach publicznych. Z uwagi na skalę (ponad 16 tys. obiektów) i problemy związane z ustaleniem właścicieli jest to proces ciągły, wymagający podejmowania szerokich ustaleń. Do 31 sierpnia 2025 r. w 8 281 przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości, 107 obiektów zostało usuniętych, a w 359 przypadkach wszczęto postępowanie w sprawie likwidacji lub legalizacji urządzenia.

Jednocześnie pragnę poinformować, że do Ministerstwa Infrastruktury docierają sygnały o problemie grodzienia dostępu do wód publicznych. W związku z tym rozważane są różne kierunki interwencji legislacyjnej w celu rozwiązania przedmiotowego problemu, m.in. obejmujące zmianę sankcji za wykroczenie na administracyjną karę pieniężną. Przedmiotowa zmiana pozwoliłaby karać podmioty, na których rzecz dokonywane jest grozienie nieruchomości – czyli właściciele konkretnych nieruchomości (osiedli deweloperskich, kompleksów wypoczynkowych, rezydencji, domów, hoteli, itp.) a nie sprawców tych czynów – czyli faktycznie osoby dokonujące grozienia. Przy zmianie trybu wykroczeniowego na administracyjny konieczne będzie także ustalenie wysokości tych kar biorąc pod uwagę także funkcje prewencyjną takiej kary. W związku z powyższym obecnie rozważane są różne warianty zmiany przepisów pozwalające efektywnie ograniczyć problem grozienia dostępu do wód publicznych.

Z poważaniem

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury
 Dokument podpisany elektronicznie przez:
 Przemysław Koperski
 Podsekretarz Stanu